

PŘIPOMÍNKY

k materiálu Ministerstva životního prostředí Státní politika životního prostředí České republiky 2012–2020

V Praze dne 22. června 2016

Č.j.: 149/6000/2016

A. Obecné zásadní připomínky k předkládanému materiálu

1. Návrh aktualizace Státní politiky životního prostředí dostatečně nereflektuje požadavky na efektivní využívání druhotných zdrojů, materiál je třeba o tyto aspekty dopracovat. Materiál sice v kapitole X identifikuje návaznost SPŽP na Politiku druhotných surovin, avšak nikoliv dostatečně explicitně ji promítá do textu ostatních kapitol. V rámci konkrétních připomínek jsou identifikovány jednotlivé části materiálu, kde je nezbytné tuto problematiku doplnit, přičemž v relevantních bodech jsou navrženy konkrétní úpravy, v ostatních bodech je upozorněno na potřebu zapracování v souladu s Politikou druhotných surovin ČR.
2. V materiálu postrádáme zohlednění Akčního plánu pro biomasu z roku 2012. Biomasa je uvedena mezi významnými obnovitelnými zdroji, provázání na Akční plán je tak logické a pro provázání jednotlivých plánů a politik nezbytné.
3. Z materiálu není zřejmé, jakým způsobem je promítnuta aktualizovaná Státní energetická koncepce. V kapitole X je sice uvedena Státní energetická koncepce, nicméně není zřejmé, zda se jedná o aktualizovanou verzi schválenou vládou dne 18. 5. 2015. Pokud je tomu tak, pak by měl materiál akcentovat rovněž existenci navazujících plánů, jakým je třeba Národní akční plán rozvoje jaderné energetiky v ČR. I ze SPŽP by totiž mělo vyplývat, že jaderná energetika je nedílnou součástí budoucího palivového mixu v České republice, je v podmínkách ČR klíčovým nástrojem pro dekarbonizaci energetického sektoru a svojí povahou se podílí na řešení/předcházení některých dalších environmentálních dopadů. Zároveň její rozvoj rovněž do budoucna podmiňuje realizaci některých dalších environmentálních plánů např. v oblasti rozvoje čisté mobility.
4. V materiálu je poměrně volně nakládáno s pojmy cíle/opatření/nástroje. Opatření jsou často formulována způsobem, že říkají, čeho se chce dosáhnout, ale neříkají jak, resp. co konkrétně pro to uděláme. Hrozí tak, že implementace cílů bude poněkud bezzubá. Zřetelné je to třeba u odpadů, kde v rámci opatření jsou použity přesné části textů z POH, přičemž v POH jsou ale na úrovni cílů. SPŽP a POH (jakožto „podřízená“ složková koncepce) jsou tak nekonzistentní. Obdobně je to i u ovzduší.
5. Některé typy opatření považujeme za průřezové, tj. měly by být uplatňovány napříč jednotlivými složkami, resp. tematickými oblastmi. V SPŽP jsou ale uváděna jen u některých oblastí (často pouze u jedné), zatímco u jiných chybí. Resp. měla by být uvedena mezi průřezovými opatřeními a nástroji. Jedná se například o Environmentální kritéria ve veřejných soutěžích (uvedeno pouze u ovzduší - 2.2.N.1) nebo Podpora osvěty o možnostech čerpání dotací (opět jen u ovzduší - 2.2.N.2).
6. V cílech SPŽP postrádáme a požadujeme zapracovat:

- Podporovat výzkum a vývoj nových technologií pro odstraňování specifických polutantů, jako jsou například pesticidy, léčiva, hormony.
- Legislativně upravit možnosti a povinnosti při využívání vyčištěných odpadních vod jako nástroj pro boj proti následkům sucha.
- Podporovat výzkum a vývoj nových technologií pro recyklaci fosforu z odpadních vod a čistírenských kalů.
- Podporovat výzkum a legislativní úpravu termického využití kalů s recyklací nutrientů a organických látek.

B. Konkrétní zásadní připomínky k předkládanému materiálu

1. Připomínka k části I. Vize

Požadujeme doplnit stávající text následovně:

*„Ochrana a udržitelné využívání přírodních zdrojů, zajištění ochrany vod a zlepšování jejich stavu, předcházení vzniku odpadů, zajištění jejich maximálního využití a omezování jejich negativního vlivu na životní prostředí, **efektivní využívání druhotných surovin jako náhrady primárních zdrojů, ochranu a udržitelné využívání půdního a horninového prostředí.**“*

Odůvodnění:

Vytváření podmínek pro efektivní využívání druhotných surovin je nedílnou součástí odpovědného přístupu k životnímu prostředí a jeho ochraně. Již úvodní vize SPŽP musí tento aspekt obsahovat.

2. Připomínka k části II. Jaká jsou východiska?, kapitole a) Analýza vnějších vlivů, podkapitola Energetika a nakládání se surovinami

Požadujeme doplnit znění posledního odstavce takto:

*„Národní akční plán energetické účinnosti implementuje článek 7 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU ze dne 25. října 2012 o energetické účinnosti, o změně směrnic 2009/125/ES a 2010/30/EU a o zrušení směrnice 2004/8/ES a 2006/32/ES, který stanovuje členským státům závazný cíl v oblasti dosažení úspory na konečné spotřebě energie do roku 2020. Tento cíl odpovídá dosahovaným novým úsporám ve výši 1,5 % objemu ročního prodeje energie konečným zákazníkům. Poslední aktualizace 3. Národního akčního plánu energetické účinnosti z března 2016 stanovuje cíl energetických úspor ve výši 50,67 PJ v roce 2020. **ČR se usnesením vlády č. 923 ze dne 4. prosince 2013 rozhodla zvolit při naplňování stanoveného cíle alternativní schéma. Zároveň zůstává v platnosti původní indikativní cíl dosáhnout v období 2008–2016 snížení roční průměrné spotřeby energie u konečného uživatele o 9 % oproti průměrné spotřebě za období let 2002 až 2006.**“*

Odůvodnění:

Alternativní schéma obsahuje politická opatření, jejichž cíle se kryjí s cíli stanovenými SPŽP.

3. Připomínka k části II. Jaká jsou východiska?, kapitole b) Současný stav životního prostředí v ČR a jeho předpokládaný vývoj do roku 2020

Požadujeme (na straně 12) opravit hodnotu emisí skleníkových plynů na obyvatele v EU, která je významně vyšší, než uvedených 8,8 t CO_{2ekv.} na obyvatele. Alternativně požadujeme opravit hodnotu emisí za ČR tak, aby odpovídala stejné metodice.

Odůvodnění:

Z posledních dostupných statistik Eurostatu (http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Greenhouse_gas_emission_statistics) vyplývá pro rok 2013 emise

skleníkových plynů 9,1 tuny CO_{2ekv.} na obyvatele, pro ČR pak 12,2 tuny CO_{2ekv.} na obyvatele. Ve vysvětlivce k údaji 8,8 tun je sice uvedeno „Eurostat 2013“, ovšem není jasné, k jakému roku se daná hodnota vztahuje. Oba údaje za ČR i EU by měly být vytvořeny stejnou metodikou a zahrnovat stejné emise skleníkových plynů.

4. Přípomínka k části IV. Struktura Státní politiky životního prostředí

Požadujeme doplnit do druhého sloupce tabulky nový podbod 1.4, který bude znít:

„Efektivní využívání druhotných surovin“,

a dále do sloupce třetího doplnit podbod 1.4.1, který bude znít:

„Podporovat využívání druhotných surovin jako nástroje pro snižování energetické a materiálové náročnosti průmyslové výroby za současné eliminace negativních dopadů na životní prostředí a zdraví lidí“.

Odůvodnění:

V návrhu materiálu absentuje problematika využívání druhotných zdrojů jako náhrady za primární zdroje, což úzce souvisí s obecnými cíli na efektivní využívání zdrojů. Přičemž se jedná o kapitolu, kterou je třeba vnímat samostatně, protože je v principu vyčleněna z odpadové problematiky.

5. Přípomínka k části IV. Struktura Státní politiky životního prostředí

Požadujeme doplnit do druhého sloupce tabulky nový podbod 1.5, který bude znít:

„Předcházení vzniku odpadních vod a jejich znečišťování, zajištění maximálního využití. Podpora využívání jako náhrady přírodních zdrojů a využití surovin a energie z nich“,

a dále do sloupce třetího doplnit následující podbody:

„1.4.1 Snižování množství vypouštěných odpadních vod

1.4.2 Zvyšování využití srážkových vod a recyklovaných odpadních vod, surovin a energie v nich obsažených

1.4.3 Předcházení vzniku odpadních vod a jejich znečišťování těžko odstranitelnými látkami“.

Odůvodnění:

Jedním z důležitých zdrojů je i voda, měla by být uvedena samostatně nebo doplněna do části 1.2. A dále by odpadní a recyklovaná voda měla být více akcentována v celé SPŽP a opatřeních týkajících se vod.

6. Přípomínka k části V. Strategická a implementační část, kapitole 1.2 Předcházení vzniku odpadů, zajištění jejich maximálního využití a omezování jejich negativního vlivu na životní prostředí. Podpora využívání odpadů jako náhrady přírodních zdrojů

Požadujeme detailnější rozpracování jednotlivých způsobů nakládání s odpady. U každého by měl adresně stanoven cíl, příslušná opatření a nástroje. Požadujeme na úvod vložit i odstavec věnovaný vodě:

„V duchu požadavků Směrnice Rady 91/271/EHS je důležitým přírodním zdrojem, který má být maximálně recyklován i samotná voda. Dtto i z pohledu oběhového hospodářství. Proto je třeba minimalizovat její spotřebu, tam kde plní nepodstatné funkce, jako je transport znečištění, snižovat její znečištění těžko odstranitelnými látkami a uplatnit na ni v celém rozsahu hierarchii nakládání s odpady jako jeden ze základních přístupů.“

Odůvodnění:

Přestože v úvodu kapitoly je konstatováno, že nezbytným předpokladem pro naplňování požadavků legislativy EU je dodržování hierarchie nakládání s odpady, další text je věnován převážně okrajovým způsobům nakládání s odpady, předcházení vzniku odpadů a odstraňování odpadů. U zbývajících způsobů nakládání s odpady - přípravě k opětovnému použití, recyklaci odpadů a jinému využití odpadů - je hierarchizace opuštěna a pod jednotným názvem „materiálové a energetické využití odpadů“ jsou tyto způsoby nakládání s odpady postaveny na roveň se sjednocujícím cílem jejich maximalizace. Opětovné použití, recyklace a jiné využití jsou odlišné způsoby vyžadující odlišné přístupy, které by měly být zohledněny v osobitých opatřeních. Smyslem moderního nakládání s odpady je nekončící přesměrovávání objemu vzniklých odpadů od způsobu likvidace z nižších úrovní hierarchie k vyšším až ideálně k (v praxi nedosažitelné) úrovni nejvyšší. K problematice je nutné přistupovat komplexně, nejvyšší prioritu by v rozporu s návrhem měly mít naopak způsoby nakládání s odpady z horních úrovní hierarchie za současného plnění nákladově efektivního řešení.

7. Přípomínka k části V. Strategická a implementační část

Požadujeme vložit novou kapitolu 1.4, která se bude zabývat problematikou využívání druhotných zdrojů a rozpracovat ji v souladu s Politikou druhotných surovin ČR.

Odůvodnění:

V souladu s Politikou druhotných surovin ČR je nezbytné dopracovat materiál i o tuto problematiku.

8. Přípomínka k části V. Strategická a implementační část, kapitole 2.1 Snižování emisí skleníkových plynů

Požadujeme (na straně 28) odstranit větu:

~~„Druhým dílčím cílem SPŽP v oblasti snižování emisí skleníkových plynů je proto snížit emise na obyvatele do roku 2020 přinejmenším na průměrnou hodnotu EU 27 v roce 2005, která činila 10,5 t CO₂ekv. Při výši měrných emisí 12,7 t CO₂ekv. na obyvatele ČR v roce 2009 odpovídá cíl redukce měrných emisí na obyvatele přibližně o 17 % do roku 2020.“~~

Pokud nebude věta vypuštěna, požadujeme uvést druhý dílčí cíl snižování emisí skleníkových plynů na obyvatele do roku 2020 do souladu s Politikou ochrany klimatu a opravit nesprávný údaj o emisích na obyvatele v EU 27 v roce 2005. Odpovídajícím způsobem je potřeba opravit také procento redukce emisí do roku 2020.

Odůvodnění:

Předkladatel navrhuje dílčí cíl pro emise skleníkových plynů na obyvatele. Ten jde však nad rámec cílů v Politice ochrany klimatu. Nelze očekávat, že MŽP bude schopno ovlivnit počet obyvatel a muselo by tedy dojít ke snížení emisí GHG nad rámec absolutních cílů v Politice ochrany klimatu.

Z posledních dostupných informací Eurostatu (http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Greenhouse_gas_emission_statistics) vyplývá, že emise skleníkových plynů (nikoli jen CO₂) na obyvatele činily v EU 27 v roce 2005 přibližně 10,9 t CO₂ekv. a nikoli 10,5, jak je mylně uvedeno v SPŽP. V návrhu Politiky ochrany klimatu se na str. 17 uvádí: „Cíl redukce emisí pro rok 2020 předpokládá snížit emise v absolutním vyjádření o přibližně 32 Mt CO₂ekv. v porovnání se 146 Mt CO₂ekv. v roce 2005.“ Z toho vyplývá absolutní cíl emisí skleníkových plynů v roce 2020 ve výši 114 Mt CO₂ekv., což představuje přibližně 10,9 tuny CO₂ekv. na obyvatele, tedy podstatně více, než 10,5 tuny CO₂ekv. na obyvatele uvedených ve SPŽP.

9. Připomínka k části V. Strategická a implementační část, kapitole 2.1 Snižování emisí skleníkových plynů

Požadujeme (na straně 29) vypustit opatření 2.1.1.N.2 Nastavit pravidla pro Evropský systém emisního obchodování na další období. A dále v celém dokumentu provést z toho vyplývající změny.

Odůvodnění:

Pravidla pro Evropský systém emisního obchodování pro další období jsou nastavována na úrovni EU. MŽP je samozřejmě může ovlivnit, nemá je ovšem v gesci v tom smyslu, že by o nich rozhodovalo. Případné působení MŽP na úrovni EU je již dáno Průřezovými nástroji mezinárodní spolupráce.

10. Připomínka k části V. Strategická a implementační část, kapitole 2.2 Snížení úrovně znečištění ovzduší

Požadujeme opatření 2.2.1.N.1 Implementovat zákon o ochraně ovzduší a jeho prováděcí předpisy do praxe... nahradit opatřením „**Navrhnout opatření pro zajištění účinné kontroly dodržování zákona o ochraně ovzduší v domácnostech**“ s termínem 2016.

Odůvodnění:

Považujeme za zcela zbytečné uvádět do strategického dokumentu, že se má MŽP řídit platnými zákony a vyhláškami, a že je má uplatňovat v praxi. To je samozřejmostí a týká se to všech legislativních norem a nikoli jen zákona o ochraně ovzduší nebo zákona o integrované prevenci a jejich prováděcích právních předpisů. Podivně působí také termín roku 2020, znamená to, že do té doby MŽP, KÚ nebo obce zákon o ochraně ovzduší aplikovat nemusí? Naopak bychom považovali za vhodné, aby byl v SPŽP zakotven nástroj na zajištění účinné kontroly dodržování zákona o ochraně ovzduší v domácnostech.

11. Připomínka k části V. Strategická a implementační část, kapitole 2.2 Snížení úrovně znečištění ovzduší

Požadujeme textovou část opatření 2.2.1.6 upravit následovně:

„Do roku ~~2020~~ 2022 snížit emise SO₂ a NO_x aplikací nejlepších dostupných technik v sektoru veřejné energetiky zvýšením účinnosti přeměn energie a přechod na využití technologií a paliv s lepšími emisními parametry“.

Odůvodnění:

Nesouhlasíme s tím, že aplikace BAT je v sektoru veřejné energetiky zúžena pouze na zvýšení účinnosti přeměn energie, rovnocennou alternativou ke zvýšení účinnosti je již pouze přechod na technologie či paliva s lepšími emisními parametry. Takto formulovaný cíl zužuje problematiku BAT pouze na otázku účinnosti. Pro dosažení cíle, tedy snížení emisí SO₂ a NO_x, existují rovněž jiné dostupné techniky, přičemž nutnost jejich implementace vyplyne například z přijetí BREF LCP. Pokud návrh předkladatele vede k nahrazení původního neurčitého cíle „restrukturalizací sektoru“, lze souhlasit s tím, že přechod na využití technologií a paliv s lepšími emisními parametry je možné za takovou restrukturalizaci považovat, úzké vymezení BAT pouze na zvyšování účinnosti však nikoliv. Dále považujeme stanovený rok 2020 za nereálný ve vazbě na implementaci nových BREF LCP, případně MCP. Přičemž teprve implementace BREF LCP bude mít významný přínos pro snižování emisí SO₂ a NO_x. Proto navrhuje úpravu termínu na rok 2022.

12. Připomínka k části V. Strategická a implementační část, kapitole 2.2 Snížení úrovně znečištění ovzduší

Požadujeme textovou část opatření 2.2.1.8 upravit následovně:

„Do roku 2020 dále snižovat emise znečišťujících látek (TZL, NO_x, SO₂, VOC, CO), emitovaných z ostatních stacionárních zdrojů, na základě dobrovolných dohod uzavíraných mezi provozovateli a MŽP v oblastech s dlouhodobě zhoršenou kvalitou ovzduší (např. využíváním nejlepších dostupných technik (BAT) a opatřeními nad rámec BAT“.

Odůvodnění:

Prosazování opatření nad rámec BAT nepovažujeme za žádoucí. Zejména pokud vezmeme v úvahu, kolik různých BAT technik je ke snižování znečišťujících látek k dispozici a jaká jsou dána rozpětí emisních limitů odpovídajících BAT. Požadavek na realizaci opatření nad rámec BAT je proti samotnému smyslu vymezení BAT, které identifikují právě ty nejlepší dostupné techniky a v případě konkrétních limitů stanovují jim odpovídající technicky dostupné rozmezí. Lze tak konstatovat, že u opatření nad rámec BAT není odborným posouzením zajištěna jejich technická a ekonomická dostupnost.

13. Připomínka k části V. Strategická a implementační část, kapitole 2.2 Snižování úrovně znečištění ovzduší

Požadujeme opatření 2.2.1.N.6 Zvyšovat povědomí veřejnosti a provozovatelů relevantních průmyslových činností o problematice BAT buď vypustit nebo posunout termín.

Odůvodnění:

U opatření je uveden konečný termín 2015, který již zjevně vypršel. Je tedy potřeba buď posunout termín, nebo opatření vypustit. S ohledem na to, že BAT se v jednotlivých oborech stále tvoří, považujeme za vhodnější posunout termín např. o 2 roky.

14. Připomínka k části V. Strategická a implementační část, kapitole 2.2 Snižování úrovně znečištění ovzduší

Požadujeme opatření 2.2.1.N.7 přeformulovat následovně: „Aktualizovat Národní program snižování emisí ČR.“.

Odůvodnění:

Národní program snižování emisí v návaznosti na novou legislativu byl již zpracován, uvedený termín 2019 se týká jeho aktualizace.

15. Připomínka k části V. Strategická a implementační část, kapitole 2.3 Efektivní a k přírodě šetrné využívání obnovitelných zdrojů energie a zvýšení energetické účinnosti

Požadujeme stanovit konkrétní termín (nikoli „průběžně“) pro stanovení udržitelného potenciálu produkce biomasy.

Odůvodnění:

Vzhledem k tomu, že probíhá diskuze o národních cílech pro OZE k roku 2030 na úrovni EU, měla by mít Česká republika jednoznačnou informaci o potenciálu produkce biomasy na svém území, aby mohla jednoznačně stanovit své cíle na základě konkrétních údajů o potenciálu produkce a mohla tak indikovat podíl biomasy na energii z OZE. Termín plnění opatření by měl být tedy stanoven na nejbližší období, jednoznačně dříve než k roku 2020.

16. Připomínka k části V. Strategická a implementační část, kapitole 2.3 Efektivní a k přírodě šetrné využívání obnovitelných zdrojů energie a zvýšení energetické účinnosti

Požadujeme upravit opatření 2.3.2.1 následovně:

„Zajistit náhradou fosilních pohonných hmot obnovitelnými zdroji energie v dopravě snížení emisí CO₂ nejméně o 4% 3,5 % do 31. 12. 2017 a nejméně o 6 % do 31. 12. 2020“.

Odůvodnění:

Úvodem je třeba uvést, že splnění cíle 4 % snížení emisí g CO_{2ekv.}/MJ (dále také „CO₂“) do 31. 12. 2017 není povinným cílem stanoveným evropskou legislativou, a že většina členských států Evropské unie ho v této podobě do svých národních předpisů buď vůbec neuložila, nebo ho následně zrušila. Cíl má povahu pouze nezávaznou, doporučující a směrnice ponechává na každém členském státu, aby zvážil, zda existují podmínky pro to, aby již v průběhu období do začátku roku 2020 bylo možné snižování emisí CO₂, a v jaké výši, po subjektech požadovat.

V aktuálním návrhu novely zákona o ochraně ovzduší je také uváděna hodnota tohoto cíle právě na úrovni 3,5 %.

Uvedený cíl byl vložen do tuzemské legislativy v roce 2011, kdy z příslušné důvodové zprávy bylo možné vyčíst předpoklad běžné dostupnosti biopaliv vyšších generací, popř. jiných alternativ. Tento předpoklad se však nenaplnil a ani do začátku roku 2017 nelze předpokládat nějakou podstatnou změnu v této oblasti. Absolutní nedostatek pokročilých biopaliv konstatuje v bodu 7 úvodních ustanovení i Směrnice Evropského parlamentu a rady 2015/1513/EU, kterou se mění směrnice 98/70/ES o jakosti benzínu a motorové nafty a směrnice 2009/28/ES o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů, ze dne 9. září 2015.

Navíc směrnice Rady 2015/652, kterou se stanoví metody výpočtu a požadavky na podávání zpráv podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/70/ES o jakosti benzínu a motorové nafty, z 20. dubna 2015 zvýšila základní normu pro paliva pro rok 2010, z níž se absolutního hodnota povinného snížení emisí vypočítává, z 83,8 na 94,1 g CO_{2ekv.}/MJ, což představuje zvýšení o více jak 12 %, a to za situace, kdy dosud nejsou ze strany EU ani vyřešeny všechny otázky v této oblasti (např. způsob započítávání snížení emisí z těžby ropy).

Řešení stanoveného cíle zkomplikovala i ztráta trhu s palivy typu směsné motorové nafty (SMN30), 100 % FAME pro pohon motorů (B100) a benzínového paliva s podílem lihu minimálně ve výši 70 % (E85), která jsou po zvýšení sazby spotřebních daní v souvislosti s notifikací Víceletého programu 2 s účinností od 1. 1. 2016, prakticky neprodejná.

Naproti tomu zvýšení podílu FAME v „běžné“ motorové naftě brání ČSN EN 590, která stanoví maximální podíl FAME ve výši 7 %. Navýšení podílu lihu v motorovém benzínu na hranici 10 %, které povoluje ČSN EN 228 (palivo E10), pak brání povinnost stanovená zákonem o pohonných hmotách prodávat min. na 50 % čerpacích stanic do 31. 12. 2018 palivo E5, kdy důvodem je zastaralý vozový park v České republice (průměrné stáří vozidel je aktuálně cca 14,5 roku).

I za předpokladu, že bude umožněno využít ke snížení emisí CO₂ pozitivní přínos alternativních paliv, z nichž reálně se na trhu ve statisticky významnějším množství pohybuje pouze LPG, je při vynaložení značného úsilí a prostředků dosažitelné snížení emisí CO₂ maximálně na úrovni 3,5 %.

17. Příklad k části V. Strategická a implementační část, kapitole 2.3 Efektivní a k přírodě šetrné využívání obnovitelných zdrojů energie a zvýšení energetické účinnosti

Požadujeme upravit opatření 2.3.2.2 následovně:

„Zajistit postupné navýšování podílu biopaliv splňujících kritéria udržitelnosti na celkové spotřebě pohonných hmot, s důrazem na rozvoj vysokoprocenních biopalivových směsí a čistých biopaliv efektivitu takového opatření s přihlédnutím ke směrnici č. 2009/28/ES“.

Odůvodnění:

Navýšování podílu vysokoprocenních biopalivových směsí a čistých biopaliv, resp. podílu energie z těchto biopaliv a směsí vyráběných z obilovin a jiných plodin bohatých na škrob, cukernatých plodin a olejnin a z plodin pěstovaných na zemědělské půdě jako hlavní plodina především k energetickým účelům, je omezen v článku 4 písm. d) směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2009/28/ES o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (novelizováno směrnici

č. 2015/1513) na maximální hodnotu 7 % konečné spotřeby energie v dopravě v každém z členských států. Cílem v materiálu uvedeného opatření by tedy neměl být jakýkoliv rozvoj, ale pouze takový, který efektivně reflektuje uvedená omezení daná unijní legislativou.

18. Připomínka k části V. Strategická a implementační část, kapitole 2.3 Efektivní a k přírodě šetrné využívání obnovitelných zdrojů energie a zvýšení energetické účinnosti

Požadujeme upravit opatření 2.3.3.1 následovně:

„Podporovat nárůst podílu vysoce účinné kombinované výroby elektřiny a tepla a účinných soustav zásobování tepelnou energií.“

Odůvodnění:

Podporována by v souladu s legislativou EU i zákonem č. 165/2012 Sb. měla být především vysoce účinná kombinovaná výroba elektřiny a tepla. Směrnice 2012/27/EU o energetické účinnosti sleduje rovněž podporu rozvoje účinných soustav dálkového vytápění a chlazení, což se promítlo do zákona č. 165/2012 Sb. v podobě podpory účinných soustav zásobování tepelnou energií. Bylo by proto vhodné uvést SPŽP do souladu s platnou legislativou ČR i EU.

19. Připomínka k části V. Strategická a implementační část, kapitole 2.3 Efektivní a k přírodě šetrné využívání obnovitelných zdrojů energie a zvýšení energetické účinnosti

Požadujeme vypustit opatření 2.3.3.2, případně změnit takto:

„Využívat nejlepší dostupné techniky (BAT - Best Available Techniques) sloužící ke snižování energetické náročnosti u nových zdrojů“.

Odůvodnění:

Účinnost není v BREF LCP závazná a navíc je státům umožněno, aby nebyly ani tyto nezávazné požadavky aplikovány u zařízení v ETS. Důvodem je to, že zařízení v ETS jsou motivována zvyšovat energetickou účinnost a dvojí regulace by nebyla vhodná.

Nelogické je trvat na požadavku BAT u stávajících zdrojů, jelikož jde o nákladově neefektivní řešení. Zvyšování energetické účinnosti je velmi finančně náročné a v řadě případů nemusí být ani environmentálně efektivní.

20. Připomínka k části V. Strategická a implementační část, kapitole 2.3 Efektivní a k přírodě šetrné využívání obnovitelných zdrojů energie a zvýšení energetické účinnosti

Požadujeme vypustit opatření 2.3.3.4 Rozšířit systém energetického štítkování, zvýšit podíl úsporných spotřebičů – příprava návrhu úprav legislativy.

Odůvodnění:

Oblast energetického štítkování je v legislativní rovině již plně na úrovni EU a není tedy vůbec jasné, jakých energetických spotřebičů by se měla legislativní iniciativa MPO týkat.

21. Připomínka k části VIII. Indikátory, kapitole 1.2.3 Struktura nakládání s odpady

Požadujeme daný indikátor detailněji členit dle jednotlivých způsobů nakládání s odpady.

Současně požadujeme zdůvodnit návrh na vyřazení indikátoru „Celková kapacita zařízení pro využívání odpadu – indikátor hodnotí celkovou projektovanou kapacitu zařízení pro využívání všech odpadů, mezi které patří zejména zařízení pro recyklaci odpadů, zařízení k úpravě, využití a odstraňování odpadů. Pozornost je věnována především zařízením na materiálové a energetické využití odpadů“.

Odůvodnění:

Považujeme vyřazení indikátoru za nevhodné. Informace o kapacitách zařízení pro využívání odpadů ve spojitosti se znalostí informace o objemových tocích jednotlivých druhů odpadů je směrodatná pro další směřování opatření politiky odpadového hospodářství. Může být mimo jiné podkladem pro průřezové nástroje pro realizaci politiky ŽP jako např. N.E.1 Optimalizovat nastavení podpor v oblasti životního prostředí (PRV, Operační programy, národní programy aj.) s cílem posílit pozitivní synergické efekty v oblasti životního prostředí a vyloučit negativní dopady, N.E.2 Zavést hodnocení možných negativních dopadů na životní prostředí do procesu přípravy nových podpor (např. dotačních programů, daňových zvýhodnění) na základě metodiky, kterou zpracovává MŽP, a tím zabránit nežádoucímu zavádění podpor s významnými negativními dopady na ŽP nebo N.E.3 Pravidelně analyzovat efekty poplatků ve složkových zákonech a v případě potřeby navrhnout jejich úpravu s ohledem na dosahování cílů SPŽP (str. 170 a 171 úplného znění).

22. Připomínka k části VIII. Indikátory, kapitole 2.1 Snižování emisí skleníkových plynů

Požadujeme u indikátoru 2.1.1 Agregované emise skleníkových plynů upravit takto:

„vyjadřuje vývoj emisí CO₂ v systému EU ETS a tedy plnění závazku EU“.

Odůvodnění:

Cíl ČR i EU je snižovat emise jak v EU ETS, tak v sektorech mimo ETS. Proto není logické, aby byly v indikátoru zmiňovány pouze emise v EU ETS – vývoj emisí v ETS samotné ještě neindikuje plnění závazků.

23. Připomínka k části XI. Souhrnný přehled opatření a nástrojů SPŽP, tabulka Průřezové nástroje pro realizaci politiky ŽP

Požadujeme u opatření N.N.2 Vyhodnocovat a odstraňovat nekonzistenci a nadbytečnost právních předpisů, jejichž aplikace se dotýká oblastí životního prostředí a nakládání se zdroji uvést spolugesce MPO.

Odůvodnění:

Vzhledem k faktu, že se opatření dotýká mj. „nakládání se zdroji“ - přičemž gesce za primární i druhotné suroviny náleží MPO, bylo by vhodné zařadit daný rezort do spolugesce.

C. Konkrétní doporučující připomínky k předkládanému materiálu

1. Připomínka k části II. Jaká jsou východiska?

Na straně 9 je uveden odkaz na dokument „Raw Materials Initiative“, ten doporučujeme nahradit odkazem na sdělení „Industrial Policy Communication (22. January 2014)“

Odůvodnění:

Předkladatel odkazuje na již zastaralý dokument. Měl by akcentovat vývoj v oblasti.

2. Připomínka k části V. Strategická a implementační část, kapitole ke kapitole 1. Ochrana a udržitelné využívání zdrojů

Doporučujeme název indikátoru 1.0.1 změnit na „*Vývoj energetické náročnosti*“ a odpovídajícím způsobem upravit také definici indikátoru.

Odůvodnění:

Název indikátoru je zavádějící. Energetickou účinnost je možné definovat pouze v rámci nějakého energetického systému, ve kterém probíhají energetické přeměny jako poměr energie vystupující (užitečné) k energetickému vstupu (např. vsázce energie v palivu). V případě ekonomických veličin hovoříme o energetické náročnosti HDP.

3. Přípomínka k části V. Strategická a implementační část, kapitole 2.2 Snižování úrovně znečištění ovzduší

V opatření 2.2.1.1 je uvedeno, že bude do roku 2020 v souvislosti se snížením emisí SO₂ a NO_x zajištěn řádný provoz a účinná kontrola spalovacích zdrojů v domácnostech.

Odůvodnění:

Bylo by vhodné vysvětlit, zda se předpokládá implementace účinné kontroly již v rámci národní výzvy pro „kotlíkové dotace“ pro období od roku 2017.

4. Přípomínka k části V. Strategická a implementační část, kapitole 2.2 Snižování úrovně znečištění ovzduší

V opatření 2.2.1.9 je konstatována potřeba sladění národních a krajských koncepcí v jednotlivých sektorech hospodářství s cílem zlepšit kvalitu ovzduší. Považujeme dané opatření pouze za deklaratorní.

Odůvodnění:

Vzájemné sladění tolika dokumentů s různou periodicitou, jejich obnovování/aktualizace je v praxi jen stěží realizovatelné, zároveň opatření naráží i na to, že priority jsou v různých krajích specifické.

5. Přípomínka k části V. Strategická a implementační část, kapitole 2.3 Efektivní a k přírodě šetrné využívání obnovitelných zdrojů energie a zvýšení energetické účinnosti

Doporučujeme zvážit zachování cíle OZE v dopravě.

Odůvodnění:

Sama Evropská komise kriticky hodnotí cíl pro OZE v dopravě (negativní environmentální efekty) a ve strategii pro dopravu po roce 2020 bude s největší pravděpodobností cíl vypuštěn. Je otázkou, zda tedy tento cíl zachovávat ve Státní politice a dogmaticky tak trvat na něčem, co je překonané. Alternativně lze cíli snížit prioritu.

6. Přípomínka k Seznamu zkratk a odborných výrazů

Doporučujeme sjednotit výklad u zkratk PAH a PAU.

Odůvodnění:

Zkratky PAH a PAU by měly mít stejný výklad, jelikož se jedná o ty samé látky Polycyklické aromatické uhlovodíky. PAU = Polycyklické aromatické uhlovodíky, PAHs = Polycyclic Aromatic Hydrocarbons.